

Açık bir kapı, yalnızca bir niyetin ilanıdır.

Vaat ve Savruluş.

Başarının koşulları ve henüz güvence altına alamadığımız öğrenme üzerine

WISDOM ... RECOVERED · SAYI 08

Prof. Bassem Khafagy
Dr. Christopher Washington

29 NİSAN 2026

Bu Sayıda

Aralarında on yıl bulunan iki kitap, öğrencinin yolculuğunun iki ayrı ucundan aynı rahatsız edici soruyu soruyor. Bir öğrenci kabul edildikten sonra fırsata ne olur, ve kurumun onu elinde tuttuğu süre boyunca gerçekte ne öğrenilir?

Dr. Christopher Washington, Paul LeBlanc'ın *Students First* kitabını ele alıyor. Bu kitap, üniversitelerin fırsatı yalnızca sunmadığını, fırsatın gerçek olmasını ya da olmamasını belirleyen koşulları tasarladığını savunan uzun soluklu bir çalışmadır. Prof. Bassem Khafagy ise Richard Arum ve Josipa Roksa'nın *Academically Adrift* kitabına yöneliyor. Bu boylamsal araştırmanın lisans öğrenimindeki öğrenmeye dair bulguları, yayımlanmasından bu yana geçen yıllarda ağırlığından hiçbir şey yitirmedi.

İki kitap birlikte okunduğunda tek bir düşünce oluşturuyor. Fırsatın yapısı kötü tasarlandığında öğrenme savrulur. Öğrenme savrulduğunda diploma yarım bir vaade dönüşür. Bu boşluğu en az kaldıracabilecek olanlar ise kurumlarımızın hizmet ettiğini en yüksek sesle ilan ettiği öğrencilerdir.

Wisdom Forgotten'ın bu sayısı, her zaman olduğu gibi, yeniden hayal etmeye cesaret edenlere ithaf edilmiştir.

BİRİNCİ YAZI

Başarının Koşulları

Öğrenci Merkezli Tasarım Üniversitelerden Neden Hâlâ Kaçıyor · Christopher Washington, Ph.D.

Üniversitelerin öylesine güvenle verdiği bir vaat var ki artık apaçık bir doğru gibi duruyor: öğrenciler erişim elde edebilirse fırsat da ardından gelir. Kayıtları genişleten ve milyonlarca insana yükseköğretimin kapılarını açan, etkileyici bir düşüncedir bu. Ne var ki büyük ölçüde sorgulanmamış bir varsayıma dayanır.

Erişimin, bir kez tanındığında yeterli olduğu varsayımına. Paul LeBlanc, *Students First: Equity, Access, and Opportunity in Higher Education* (Önce Öğrenciler: Yükseköğretimde Eşitlik, Erişim ve Fırsat) kitabında bizi bu varsayımı yeniden düşünmeye çağırıyor; erişimi reddederek değil, öğrenciler üniversitenin kapısına vardıktan sonra gerçekte ne olduğunu sorarak. Verdiği yanıt, kurumsal vaat ile öğrenci deneyimi arasındaki sonuçları ağır bir boşluğu açığa çıkarıyor.

Açıkça Göremediğimiz Boşluk

LeBlanc, öğrencinin yolculuğunu anlatıldığı gibi değil, yaşandığı gibi incelememizi istiyor.

Ailesinde ilk kez üniversiteye giden bir öğrenci, kabulü elinde gelir. Mali destek kısmi ve belirsizdir. Danışmanlık vardır, ama bulunması ve yorumlanması gerekir. Ders yolları teknik olarak tanımlanmıştır, uygulamada ise izlenmesi güçtür. Çalışma yükümlülükleri, başka bir çağ için tasarlanmış akademik takvimle yarışır.

Bu koşulların hiçbiri kasten dışlayıcı değildir. Ama bir araya geldiklerinde sonucu belirlerler. LeBlanc'ın kavrayışı tam bu noktada keskinleşir.

Üniversiteler fırsatı yalnızca sunmaz; fırsatın gerçekleşebileceği koşulları kurarlar.

Bu koşullar parçalı olduğunda öğrenciler yalnızca zorlanmaz. Kurumun kendi ürettiği karmaşayı aşmak için zaman ve para harcarlar.

Yaşam boyu öğrenme için üniversiteye dönen yetişkinler ya da hata payı dar olan öğrenciler için bu bedel ya çok ağırdır ya da caydırıcıdır.

Destek Bir Hizmet Değildir

Üniversiteler destekten çoğu zaman öğrencilerin başvurabileceği bir şey olarak söz eder: danışmanlık merkezleri, ders destek birimleri, mali destek ofisleri. LeBlanc desteği daha köklü biçimde yeniden tanımlar. Destek, öğrencilerin ulaştığı bir şey değildir. Kurumların tasarladığı bir şeydir.

Akademik yolların açıklığı, derslerin sıralanışı, maliyetlerin öngörülebilirliği ve danışmanlığın bütünleşmesi çevresel hizmetler değildir. Öğrencinin verimli biçimde ilerleyip ilerlemeyeceğini, yoksa duraksayıp aradan çekilip büsbütün okulu bırakıp bırakmayacağını belirleyen yapısal özelliklerdir.

Öğrenci merkezli bir kurum yalnızca yardım sunmaz. Yardım ihtiyacını azaltır.

Öğrenci merkezli bir üniversite beklentileri düşürmez. Ancak öğrencinin çabasının yolunu bulmaya değil, öğrenmeye yönelmesini güvence altına alır.

Fırsatı Yeniden Düşünmek

LeBlanc'ın savındaki en sonuçlu değişim, belki de fırsatı ele alış biçimidir. Fırsattan çoğu zaman öğrencilerin yakaladığı bir şey diye söz ettiğimizi belirtir. LeBlanc ise onun kurumların ürettiği bir şey olduğunu öne sürer.

Bu ayrım, öğrenci desteğini ve başarısını nasıl değerlendirdiğimizi değiştirir. Artık kimi kabul ettiğimizi, hatta kimin mezun olduğunu sormak yetmez. Daha zorlayıcı soru, öğrencilerin bundan sonra ne yapabildiğidir.

İstikrarlı ve anlamlı bir işe girebiliyorlar mı? Sektörler dönüşürken uyum sağlayabiliyorlar mı? Karmaşık yurttaşlık ve meslek ortamlarında muhakeme yürütmeye hazırlar mı? Öğrenciyi değişime hazırlamayan bir diploma yerine getirilmiş bir vaat değildir. Yarım bir vaattir.

Öğrenciden Uzaklaşma

Üniversiteler öğrenciye hizmet etmekten uzun zamandır söz eder. Yine de zaman içinde, öğrenci deneyimini biçimlendiren sistemlerin çoğu başka önceliklerin çevresinde örgütlendi. Müfredat, tutarlı öğrenci yollarından çok disiplinlerin tarihini yansıtabilir. Ders programı, öğrencinin gerçekliğinden çok kurumsal kolaylığı yansıtabilir. Teşvik düzenekleri, öğrencinin ilerleyişinden çoğu zaman uzak üretkenlik biçimlerini ödüllendirebilir.

Bunlar niyet kusurları değildir. Tasarlandıkları koşullar değiştiği hâlde işlemeyi sürdüren devralınmış yapıların örnekleridir. Sonuç sessiz bir çelişkidir: kurumlar önce öğrenciler der, bir yandan da öğrencilerden onlar düşünülerek tasarlanmamış sistemlerde yol bulmalarını ister.

Önemsemek, tasarlamakla aynı şey değildir.

Bu Neden Hâlâ Önemli

Misyon metinlerinde ve kurumsal söylemde temsil edilse de, “önce öğrenciler” düşüncesinin çağını doldurduğunu varsaymak kolaydır. LeBlanc’ın çalışması, öğrenciyi öne koyma işinin hâlâ tamamlanmadığını hatırlatır. Üniversite çalışanları önemsemediği için değil, önemsemek tasarlamakla aynı şey olmadığı için.

Öğrenci başarısını ciddiye almak, erişimi genişletmekten fazlasını ister. Kurumu, başarıyı mümkün kılan koşulların çevresinde hizalamayı ister: öğrencinin zamanına saygı gösteren, gereksiz maliyeti azaltan ve onu sürekli değişimle tanımlanan bir dünyaya hazırlayan koşullar.

Yükseköğretimin geleceğiyle ilgilenenler için soru, üniversitelerin öğrenciye değer verip vermediği değildir. Soru, kurduğumuz sistemleri incelemeye ve erişimin fırsatın yerine geçen bir işaret değil, fırsatın başlangıcı olması için onları yeniden tasarlamaya istekli olup olmadığımızdır.

Christopher Washington

CHRISTOPHER WASHINGTON, PH.D.

29 Nisan 2026

KİTAP HAKKINDA

BAŞLIK	Students First: Equity, Access, and Opportunity in Higher Education (Önce Öğrenciler: Yükseköğretimde Eşitlik, Erişim ve Fırsat)
YAZAR	Paul J. LeBlanc
YAYINEVİ	Harvard Education Press, Cambridge, Massachusetts
YIL	2021
SAYFA	224
ISBN	978-1-68253-675-9
ÖDÜL	2022 Phillip E. Frandson Edebiyat Ödülü, University Professional and Continuing Education Association
TEMEL FİKİR	Üniversiteler fırsatı yalnızca sunmaz. Fırsatın gerçek olduğu koşulları tasarlarlar. İdari bir zaman ölçüsü olarak tasarlanan kredi saati, bütün bir sistemin mimarisi hâline gelmiştir ve bu mimari bugün kimin, nasıl başarabileceğini sınırlandırmaktadır. Sınıfta geçirilen süreyi doğrulanmış yetkinliklerle değiştirmek ve desteği aranacak bir hizmet değil kurumun yapısal bir niteliği olarak yeniden tasarlamak, öğrenciyi öne koymanın tamamlanmamış işidir.

#WisdomForgotten #ÖnceÖğrenciler #PaulLeBlanc #Yükseköğretim #Eşitlik #ErişimVeFırsat #ÖğrenciBaşarısı #ÜniversiteTasarımı
#YetkinlikTemelliEğitim #YaşamBoyüÖğrenme #ÖğrenmeninGeleceği #KurumsalTasarım #ÜniversiteReformu #GeleceğinÜniversitesi

İKİNCİ YAZI

İçerideki Savruluş

Eski Bir Araştırmanın Yükseköğretimden Hâlâ İsteddiği Şey · Prof. Bassem Khafagy

İyi incelenmiş bir iddia, bir kurumun kendine bakışını değiştirebilir. 2011’de iki sosyolog, Amerikan yükseköğretimi üzerine böyle bir iddia ortaya koydu. O iddia hâlâ yanıtlanmış değil.

O dönemde New York Üniversitesi’nde sosyoloji ve eğitim profesörü ve Sosyal Bilimler Araştırma Konseyi Eğitim Araştırmaları Programı’nın yöneticisi olan Richard Arum ile Virginia Üniversitesi’nde sosyoloji doçenti olan Josipa Roksa, üniversitelerin kendilerine ciddiyetle sormayı büyük ölçüde bıraktığı bir soruyu sormaya giriştiler. Lisans öğrencileri üniversitede geçirdikleri süre boyunca gerçekte ne kadar öğreniyor?

Ortaya çıkan kitap, University of Chicago Press tarafından yayımlanan *Academically Adrift: Limited Learning on College Campuses* (Akademik Savruluş: Üniversite Kampüslerinde Sınırlı Öğrenme), transkript verilerine, öğrenci anketlerine ve yirmi dört kurumda 2.300’den fazla öğrenciye birinci yarıyıl ve ikinci yılın sonunda yeniden uygulanan boylamsal bir ölçme aracı olan Collegiate Learning Assessment’a dayanıyordu.

Bulgu ağırlığından hiçbir şey yitirmedi. İncelenen öğrencilerin neredeyse yarısında, iki yıllık üniversite öğrenimi eleştirel düşünme, karmaşık akıl yürütme ya da yazma becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir kazanım üretmedi.

“Günümüz yükseköğretiminde öğrenciler gerçekte ne kadar öğreniyor? Pek çok lisans öğrencisi için vardığımız yanıt: pek değil” (s. 34).

Yazarlar sonucu yalın biçimde ortaya koydu. Bu bir polemik değildi. Bir ölçümdü.

Üretmek Üzere Kurulduğu Şeyi Alan Bir Sistem

Arum ve Roksa sınırlı öğrenmeyi bir kaza olarak sunmadılar. Onu, aktörlerinin almak üzere örgütlendikleri kurumsal ödülleri aldığı bir sistemin öngörülebilir sonucu olarak sundular. Öğretim üyeleri araştırma ve yayınlara değerlendirilir. Yöneticiler kayıt, elde tutma, itibar ve kaynak geliştirmeye ölçülür. Öğrenciler ise toplumsal katılımın akademik çabadan daha kolay onurlandırıldığı, notların istenen ciddiyetten büyük ölçüde yalıtıldığı bir kültürde yol alır.

Böyle bir sistemde, yazarların gözlemine göre, hiçbir aktör kriz içinde değildir. Her biri kendi işini yöneten ölçütlere göre başarılıdır. Kurumlar aradıkları örgütsel sonuçları almaktadır; sistem bir bütün olarak tehdit altında değildir. Kitaptaki en tedirgin edici sav budur. Savruluş bir başarısızlık değildir. Savruluş, dengenin kendisidir.

Ciddiyetin Koşulları

Academically Adrift'i bu denli kalıcı kılan şey, teşhiste durmamasıdır. Yazarlar öğrenmenin gerçekleştiği koşulları da belirler. Haftada kırk sayfadan fazla okuma gerektiren dersleri alan ve dönem boyunca yirmi sayfadan fazla yazan öğrenciler belirgin biçimde daha güçlü kazanımlar gösterdi. Yapılandırılmamış gruplar yerine tek başına çalışan öğrenciler daha çok kazandı. Öğretim üyeleri yüksek beklenti taşıyan, nitelikli iş isteyen ve o işi ciddiyetle notlandıran öğrenciler, kurum sınırlarını aşan biçimde akranlarını geride bıraktı.

“2.300’den fazla öğrenciden oluşan geniş bir örneklemede, araştırmamızdaki öğrencilerin en az yüzde 45’inde eleştirel düşünme, karmaşık akıl yürütme ve yazma becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir kazanım gözlemlemiyoruz” (s. 36).

Bu bulgular romantik değildir. İşlevseldir. Ciddiyet kişisel bir erdem değil, yapısal bir özelliktir. Kurumlar derslerini, kadrolarını ve değerlendirme ölçütlerini zorlu düşünsel işin çevresinde düzenlediğinde öğrenme gelir. Düzenlemediğinde öğrenme savrulur.

Çoktan Başlamış Bir Konuşma

Academically Adrift'in bir kuşak öncesinin çalışmalarıyla konuşarak geldiğini belirtmek gerekir. Derek Bok, *Higher Learning* (1986) kitabında üniversitelerin kendi öğretimlerinin etkililiğine ciddi biçimde yatırım yapmadıkları uyarısında bulunmuştu. Bu bültende daha önce uğradığımız *Scholarship Reconsidered* kitabının yazarı Ernest Boyer, *College* (1987) kitabında müfredat, kampüs hayatı ve lisans deneyimi arasındaki kopukluğu belgelemişti. Geçen ay karşılaştığımız Vincent Tinto ise akademik ve toplumsal bütünleşmenin öğrencinin okulda kalmasını nasıl biçimlendirdiğini göstermişti.

Arum ve Roksa bu soyun üzerinde durdular ve boylamsal bir ölçme aracının ampirik gücüyle başka yöne bakmayı imkânsız kıldılar. Yine de daha geniş üniversite, yazarların kendilerinin de kabul ettiği gibi, buna karşılık kendini yeniden düzenlemedi. Kitap çok sattı. Lisansüstü derslerde okutuldu. Kimi kamusal figürlerin övgüsünü, kimilerinin küçümsemesini kazandı. Ve tarif ettiği kurumsal mimari, büyük ölçüde el değmeden, her zaman ürettiği sonuçları üretmeyi sürdürdü.

Onların çalışması, daha sonra Paul LeBlanc'ın *Students First* kitabında gelecek olan derin mimari eleştiriye içermiyordu. Arum ve Roksa neyin eksik olduğunu belgelediler. LeBlanc ise on yıl sonra, kredi saatlerinin ve zamana bağlı kayıt düzeninin mimarisinin bu eksikliği neden bu kadar olası kıldığını sordu.

İki kitap, aralarında on yıl olmasına karşın tek bir düşünce oluşturur.

Savruluş Bize Gelecek Hakkında Ne Söylüyor

Academically Adrift'i 2026'da okumak, 2011'de okumaktan başka bir deneyimdir. Aradan geçen yıllar, öğrencileri sınıflardan koparan bir salgın, lisans ödevlerinden ayırt edilemeyecek metinler üretebilen bir yapay zekâ ve diplomanın kendisini giderek sorgulayan bir iş piyasası getirdi.

Bu baskıların her biri, kitabın işaret ettiği aynı yaraya dokunuyor. Bir üniversite iki yılı akıl yürütme ve yazmada ölçülebilir bir kazanım üretmeden geçirebiliyorsa, onu bugün tam da bu yetkinlikleri taklit edebilen teknolojilerden ya da artık bu işarete ihtiyaç duymadığına karar veren işverenlerden ne koruyacak?

“Belirgin bir amaç duygusu olmadan üniversiteden savrularak geçmek, açıkça göze çarpıyor” (Arum ve Roksa, araştırmadaki pek çok lisans öğrencisinin deneyimi üzerine).

Yanıt savunmacılık olamaz. Yalnızca tasarım olabilir. Üniversiteler öğrettiklerini söyledikleri şeyi ölçmeye, teşviklerini değer verdiklerini söyledikleri şeyle hizalamaya ve ciddiyeti lisans deneyiminin umutlu bir yan ürünü değil görünür mimarisi kılmaya istekli olmalıdır.

Arum ve Roksa'nın belgelediği savruluş kapanmış bir bölüm değildir. Kendini hâlâ tanımlamakta olan bir kurumun tamamlanmamış işidir. Bu bulguyu ciddiye alan her üniversiteye, on beş yıl sonra aynı soru sorulmaktadır. Öğrencilerin bize verdiği zamanın onlara işe, yurttaşlığa ve iyi düşünme yetisiyle biçimlenmiş bir hayata taşıyabilecekleri bir şey olarak dönmesi için şimdi hangi koşulları tasarlamalıyız?

Bu kitabın sormayı sürdürdüğü soru budur. Kurumsal bir yanıt beklemektedir.

Yeniden hayal etmeye cesaret edenlere.

Bassem Khafagy

PROF. BASSEM KHAFAGY

Prof. Bassem Khafagy, Başkan, World Universities Foundation · connect@wisdom-forgotten.com · 29 Nisan 2026

KİTAP HAKKINDA

BAŞLIK	Academically Adrift: Limited Learning on College Campuses (Akademik Savruluş: Üniversite Kampüslerinde Sınırlı Öğrenme)
YAZARLAR	Richard Arum ve Josipa Roksa
YAYINEVİ	University of Chicago Press, Chicago ve Londra
YIL	2011
SAYFA	272
ISBN	978-0-226-02855-2
ATIF	4.500 ile 5.500 üzeri (Google Scholar)
TEMEL FİKİR	Üniversiteler üretmek üzere kuruldukları örgütsel sonuçları almaktadır ve lisans düzeyinde öğrenme, öncelikli sonuçlar arasında pek yer almaz. Arum ve Roksa'nın boylamsal kanıtlarla belgelediği kurumsal savruluş, tek bir aktörün başarısızlığı değil, teşvikleri, kadro düzenleri ve değerlendirme ölçütleri ciddi öğretimden uzaklaşmış bir sistemin öngörülebilir dengesidir. Savruluşu tersine çevirmek, ciddiyeti bireysel vicdandan istemek yerine kurumsal bir mimari olarak tasarlamayı gerektirir.

#WisdomForgotten #AkademikSavruluş #RichardArum #JosipaRoksa #Yükseköğretim #ÖğrenciÖğrenmesi #EleştirelDüşünme #LisansEğitimi
#ÜniversiteReformu #KurumsalUnutuş #ÖğrenmeÇıktıları #AkademikKültür #ÜniversiteninGeleceği #AkademikCiddiyet

Bizimle okuyun ... Bizimle düşünün ... Bizimle yeniden hayal edin.

Wisdom ... Forgotten'ı beğeniyor ve desteklemek istiyorsanız, bunun birkaç yolu var.

- Bülteni bir meslektaşınıza iletin ve aramıza katılmaya davet edin.
- Yorumlarınızı paylaşın, hepimiz sizden öğrenelim.
- Bu sohbette yer almayı hak ettiğine inandığınız bir kitap varsa bize söyleyin. Önerin. Gerekçesini yazın.

Bu bülten hakkında · *Wisdom ... Forgotten*, Prof. Bassem Khafagy ve Dr. Christopher Washington tarafından hazırlanan haftalık bir bültendir. İkisi birlikte, küresel yükseköğretim stratejisi, kurumsal liderlik, yönetişim, iş gücü inovasyonu ve örgütsel dönüşüm alanlarında birden çok kıtaya yayılan altmış yıllık bir birikim taşımaktadır. Bu bülten her hafta, çoğu zaman yükseköğretimin bugün içinden geçtiğine çok benzeyen anlar için yazılmış iki klasik akademik yapıttan fikirler çıkarır ve bu görüşler yeniden uygulamaya döndüğünde nelerin mümkün olduğunu sorar. Bu bir kitap tanıtımı değildir. İki düşünce insanı ile akademisyenlerden, üniversite yöneticilerinden ve uygulayıcılardan oluşan büyüyen bir topluluk arasındaki bir sohbettir; bu topluluk, alanı biçimlendiren düşünsel temellerle yeniden bağ kurup onları bugünün gerçekleri için yeniden yorumladığımızda üniversitenin geleceğinin güçleneceğine inanır. Pek çok bilim insanı ve lider bu fikirleri ileri taşıdı. Amacımız, onları gündelik liderlik, politika ve kurumsal tasarım kararlarına yeniden bağlamaktır.

Dr. Christopher Washington · Franklin Üniversitesi'nin emeritus rektör yardımcısıdır; liderleri karmaşıklık, sarsıntı ve hızlı örgütsel değişimde yol almaya hazırlayan bir yönetici koçluğu ve danışmanlık şirketi olan ResiliencePlus Advisors LLC'nin kurucusu ve genel müdürüdür. Ayrıca Innovative Leadership Institute bünyesindeki ILI Düşünce Kuruluşu'nun başkanlığını yürüterek, yenilikçi liderliğin kuramını ve uygulamasını ileriye taşıyan küresel bir bilim insanları ve kıdemli uygulayıcılar ağına öncülük etmektedir. Forbes Nonprofit Council'a katkı veren bir yazar olarak liderlikte yenilik, örgüt kültürü ve performansı ile öğrenme ekosistemi tasarımı üzerine yayın yapar.

Prof. Bassem K. Khafagy · Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa ve Orta Doğu'ya uzanan bir çalışma hayatı olan akademik lider, çok satan kitap yazarı, ödüllü araştırmacı ve stratejik düşünürdür. Bugün zamanını "Üniversite"yi toplumda dönüştürücü bir güç olarak yeniden düşünmeye ayırmaktadır. Başta World Universities Foundation, WUF, World Summit on Universities, WSU ve Re-Imagine University bülteni ile kitap dizisi olmak üzere pek çok küresel akademik girişimin kurucu gücüdür.

İletişim · World Universities Foundation · connect@wisdom-forgotten.com · wisdom-forgotten.com

Görsel kompozisyonlar · Bu bültendeki ve dizideki görsel kompozisyonlar Prof. Bassem K. Khafagy'nin özgün çalışmalarıdır. Tamamen yazarın sanatsal vizyonu ve tasarım duyarlılığı doğrultusunda, yapay zekâ dahil ileri teknolojik araçlarla üretilmişlerdir. Üniversiteyi yeniden hayal etmeye adanmış bir dizide, sanatın kendisinin de bu yaratıcı olanak ruhunu yansıtmayı yerinde görmüştür.

Haklar · İlk olarak *Wisdom ... Forgotten*'ın 08 numaralı sayısı olarak 29 Nisan 2026'da yayımlanmıştır. Bu arşiv baskısı okuma ve baskı için hazırlanmıştır. © Tüm hakları saklıdır, 2026.

Bu Türkçe baskı hakkında · Bu metin bir çeviri değildir. Aynı sayının İngilizce aslındaki düşüncüyü, tonu ve etkiyi Türkçede aynı değerle karşılamak üzere, yazarların yönlendirmesi ve onayıyla yapay zekâ desteğiyle baştan yazılmıştır. Amaç, metnin Türkçede özgün olarak kaleme alınmış gibi okunmasıdır.

WISDOM · FORGOTTEN